

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

16 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Gordilă Nicolae

Judecători – Guzun Ion și Catan Liliana,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către avocații Caraman Iurie și Chiriac Igor în numele inculpatului Chițcaneanu Serghei, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Bălți din 26 iunie 2014 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 noiembrie 2017, în cauza penală în privința lui

Chițcaneanu Serghei Xxxxx, xxxxxxxx,
xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 18.04.2014 – 26.06.2014;

Instanța de apel: 28.10.2014 – 18.01.2016;

17.11.2016 – 15.11.2017;

Instanța de recurs: 09.06.2016 – 20.09.2016;

04.04.2018 – 16.05.2018.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală legal executată.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Bălți din 26 iunie 2014, Chițcaneanu Serghei a fost achitat de sub învinuirea înaintată în baza art. 145 alin. (2) lit. a), m), art. 27, 145 alin. (2) lit. a), e), m) și art. 197 alin. (2) lit. a) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost comisă de inculpat.

Prin aceeași sentință, Chițcaneanu Serghei a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 201¹ alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 an și 1 lună, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Acțiunea civilă înaintată de Carauș Ivan față de Chițcaneanu Serghei a fost respinsă.

A fost admisă în principiu acțiunea civilă înaintată de Carauș Tatiana față de Chițcaneanu Serghei, privind prejudiciul cauzat prin infracțiune, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța civilă.

2.1. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Chițcaneanu Serghei a comis fapte de violență în familie, exprimată prin acțiune intenționată, manifestată fizic și verbal, comisă de către concubin asupra concubinei, dând dovadă de o brutalitate ieșită din comun și manifestând o vădită lipsă de stimă și respect față de concubina sa pe nume Carauș Tatiana, profitând de faptul că aceasta din urmă este neputincioasă față de el, atât din punct de vedere fizic, cît și psihologic, pe parcursul ultimului an de concubinaj, în permanență o înjosea prin faptul, că o numea cu cuvinte necenzurate, acționând sub diferite motive, prin provocarea de certuri neîntemeiate, în timpul conflictelor o amenința repetat cu răfuială fizică și cu moartea, însoțindu-și amenințările verbale cu violență fizică, manifestată prin aplicarea de lovituri pe diferite regiuni ale corpului, drept urmare a cărui fapt a reușit să impună frică concubinei sale, continuându-și acțiunile sale de violență la 04.03.2012, când aflându-se în centrul mun. Bălți, în rezultatul unei noi cerți, din motivul că concubina sa Carauș Tatiana, fiind însărcinată, i-a comunicat că nu dorește să păstreze sarcina, i-a aplicat ultimei o lovitură în cap cu capul său. Ulterior, continuându-și acțiunile sale violente, aflându-se la locul de trai de pe str. Xxxxx, mun. Xxxxx, unde aproximativ la ora 15.00, a continuat ceartă cu concubina sa, Carauș Tatiana în prezența mamei ei - Carauș Valentina, avînd același motiv, și anume dorința concubinei sale de a locui separat, în procesul căruia a numit-o pe Carauș Tatiana cu cuvinte necenzurate, înjosindu-i ultimei demnitatea și cauzându-i suferințe psihice, după care i-a aplicat aproximativ 4-5 lovituri cu pumnul în regiunea toracelui și a capului, acțiuni derulate în prezența mamei concubinei, Carauș Valentina, căreia, la fel i-a aplicat o lovitură, în timp ce Carauș Valentina a încercat să intervină în cearta lor.

2.2. De către organul de urmărire penală, lui Chițcaneanu Serghei i s-a înaintat învinuirea pentru faptul că la data de 04.03.2012, aproximativ la ora 15:00, aflându-se la locul de trai de pe str. Xxxxx, mun. Xxxxx, în rezultatul unor conflicte cu concubina sa, Carauș Tatiana, care s-au derulat o perioadă îndelungată de timp, acționând cu intenție directă, îndreptată spre lipsirea de viață a cet. Carauș Valentina, premeditat, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările prejudiciabile ale acțiunilor sale și dorind în mod conștient survenirea acestor urmări, din motiv de răzbunare, la baza căruia a stat intenția concubinei sale de a întrerupe

sarcina și de a locui separat de el, intenție susținută de către mama concubinei Carauș Valentina, cunoscând cu certitudine că Carauș Tatiana este însărcinată și, ca urmare a unui conflict care a avut loc între el pe de o parte, și concubina sa Carauș Tatiana și mama ultimei - Carauș Valentina, pe de altă parte, generată de intenția lui Carauș Tatiana de a întrerupe sarcina și de a locui separat de ei, spunându-i ambele să plece de la locul lor de trai, ca rezultat a aplicat în privința lor forța fizică, amenințându-le concomitent cu moartea, repetându-i concubinei „că dacă nu va fi cu el, nu va fi cu nimeni”, recurgând la un mijloc direct în realizarea intenției sale, periculoase pentru viața și sănătatea mai multor persoane și anume, a deschis de repetate ori robinetul de la butelia de gaze amplasată în bucătăria casei, lăsând ca în încăperea casei să pătrundă substanța de gaz și în timp ce Carauș Valentina și Carauș Tatiana au încercat să închidă butelia cu gaz, el i-a aplicat lui Carauș Valentina o lovitură cu pumnul în piept, apoi a împins-o puternic pe concubina sa, Carauș Tatiana, aceasta căzând pe podea peste mama sa, și profitând de acest moment, aflându-se deja la ieșirea din bucătăria unde au rămas Carauș Tatiana și Carauș Valentina, intenționat și conștient a aprins un chibrit, în rezultatul căreia s-a produs o deflagrație, care i-a cauzat lui Carauș Valentina, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 116 din 10.03.2012, vătămări corporale grave, sub formă de arsuri termice cu flacăra de gr. 1-2-3, cu suprafața aproximativ de 50 procente, cu localizarea pe față, membre, abdomen și regiunea organelor genitale, în rezultatul cărora la 09.03.2012, în Spitalul Municipal Bălți a survenit moartea lui Carauș Valentina, care este violentă și a survenit în rezultatul insuficienței poliorganice acute, care se află în legătură de cauzalitate directă cu decesul victimei. Astfel, Chițcaneanu Serghei a fost învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 al. (2) lit. a), m) Cod penal, adică *omorul intenționat a unei persoane, săvârșit cu premeditare, prin mijloace periculoase pentru viața mai multor persoane.*

Tot el, a fost învinuit de faptul că la data de 04.03.2012, aproximativ la ora 15:00, aflându-se la locul de trai de pe str. Xxxxx, mun. Xxxxx, în rezultatul unor conflicte cu concubina sa, Carauș Tatiana, care s-au derulat o perioadă îndelungată de timp, acționând cu intenție directă și îndreptată spre lipsirea de viață a cet. Carauș Tatiana, premeditat, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările prejudiciabile ale acțiunilor sale și dorind în mod conștient survenirea acestor urmări, din motiv de răzbunare, la baza căruia a stat intenția concubinei sale de a întrerupe sarcina și de a locui separat de el, intenție susținută de către mama concubinei, Carauș Valentina, cunoscând cu certitudine că soția sa este însărcinată și, ca urmare a unui conflict care a avut loc între el pe de o parte și concubina sa Carauș

Tatiana, și mama ultimei - Carauș Valentina, pe de altă parte, generat de intenția lui Carauș Tatiana de a întrerupe sarcina și de a locui separat de el, spunându-i ambele să plece de la locul lor de trai, ca rezultat a aplicat în privința lor forța fizică, amenințându-le concomitent cu moartea, repetându-i concubinei „că dacă nu va fi cu el, nu va fi cu nimeni”, și recurgând la un mijloc indirect în realizarea intenției sale, periculoase pentru viața și sănătatea mai multor persoane, și anume a deschis de repetate ori robinetul de la butelia de gaz amplasată în bucătăria casei, lăsând ca în încăperea casei să pătrundă substanța de gaze, și în timp ce Carauș Valentina și Carauș Tatiana au încercat să închidă butelia cu gaz, el i-a aplicat lui Carauș Valentina o lovitură cu pumnul în piept, apoi a împins-o puternic pe concubina sa, Carauș Tatiana, care a căzut pe podea peste mama sa, și profitând de acest moment, aflându-se deja la ieșirea din bucătăria unde a rămas Carauș Tatiana și Carauș Valentina, intenționat și conștient a aprins un chibrit, producându-se o deflagrație, în rezultatul căreia lui Carauș Tatiana, potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 81D din 12.03.2012 i-au fost cauzate leziuni corporale sub formă de arsură termică cu flacără aproximativ 25 procente a corpului de grad 2-3 A-3B, care după criteriul pericolului pentru viață se clasează la vătămări corporale grave, adică nu și-a dus la capăt intenția sa criminală din motive ce nu au depins de el, deoarece nu a survenit moartea cet. Carauș Tatiana datorită faptului acordării ajutorului medical. Astfel, Chițcaneanu Serghei a fost învinuit de comiterea infracțiunii prevăzută de art. 27, 145 al. (2) lit. a), e), m) Cod penal, adică *tentativă la omorul intenționat a unei persoane, săvârșit cu premeditare, cu bună știință asupra unei femei gravide, prin mijloace periculoase pentru viața mai multor persoane.*

Tot el, a fost învinuit de faptul că la data de 04.03.2012, aproximativ la ora 15:00, aflându-se la locul de trai de pe str. Xxxxx, mun. Xxxxx, imobil care aparținea lui Carauș Valentina, acționând cu intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările prejudiciabile ale acțiunilor sale și admitând în mod conștient survenirea acestor urmări, și anume având scopul de a lipsi persoane de viață prin deflagrație, conștientizând că prin acțiunile sale va distruge și deteriora intenționat și bunurile lui Carauș Valentina, a deschis robinetul de la butelia cu gaz, care se afla în bucătărie, permițând ieșirea gazului lichefiat din butelie, iar mai apoi cu ajutorul unui chibrit aprins a produs o deflagrație, deteriorând integral casa de locuit și majoritatea bunurilor aflate în ea, cauzându-i cet. Carauș Valentina o daună materială în proporții mari în sumă totală de 145 000 lei. Astfel, Chițcaneanu Serghei a fost învinuit de comiterea infracțiunii prevăzută de art. 197

alin. (2) lit. a) Cod penal, adică *deteriorarea intenționată a bunurilor, dacă aceasta a cauzat daune în proporții mari săvârșite prin explozie.*

3. Sentința nominalizată a fost contestată cu apeluri de către:

- *procuror*, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Chițcaneanu Serghei să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. art. 201¹ alin. (1), 145 alin. (2) lit. a), m), art. 27, 145 alin. (2) lit. a), e), m), art. 197 alin. (2) lit. a) Cod penal, cu stabilirea următoarelor pedepse: în baza art. 201¹ alin. (1) CP - 2 ani închisoare; în baza art. 145 alin. (2) lit. a), m) CP - 18 ani închisoare; în baza art. 27, 145 alin. (2) lit. a), e), m) CP - 16 ani închisoare; în baza art. 197 alin. (2) lit. a) CP - 6 ani închisoare. În baza art. 84 CP, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, să-i fie stabilită o pedeapsă definitivă pe un termen de 25 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis. Acțiunea civilă înaintată să fie admisă integral.

În motivarea apelului a fost invocat că vinovăția inculpatului Chițcaneanu Serghei a fost dovedită pe deplin prin declarațiile părții vătămate Carauș Valentina, date citirii în ședința de judecată, declarațiile părții vătămate Carauș Tatiana, declarațiile succesorului legal al părții vătămate, Carauș Ion, declarațiile martorilor Șveț Ana, Morari Parascovia, precum și prin probele scrise anexate la materialele cauzei;

- *avocatul S. Fali în interesele părții vătămate Carauș Tatiana și succesorului legal al părții vătămate Carauș Ivan*, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri noi, prin care Chițcaneanu Serghei să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 201¹ alin. (1), 145 alin. (2) lit. a), m), art. 27, 145 alin. (2) lit. a), e), m), art. 197 alin. (2) lit. a) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare. În motivarea apelului a susținut că Chițcaneanu S. a acționat cu premeditare la lipsirea de viață a persoanelor care se aflau în gospodărie, fapt demonstrat prin amenințările evidente ale inculpatului, care ulterior au fost materializate de acesta. În rezultatul deschiderii supapei buteliei de gaz care era de rezervă, gazul eliminat s-a amestecat cu aerul, iar chibritul aprins de Chițcaneanu S. a produs o explozie, care a avut ca efect distrugerea gospodăriei părții vătămate, precum și cauzarea vătămarilor corporale lui Carauș Valentina, în urma cărora aceasta a decedat, precum și cauzarea leziunilor corporale lui Carauș Tatiana.

A mai menționat că nemijlocit după explozie, de către specialiștii pe instalații de gaz, la fața locului au fost cercetate încăperile distruse și incendiate, instalația de gaz și buteliile cu gaz, și conform rezultatelor cercetării a fost făcută concluzia, că

incendiul a avut loc din cauza incendierii cu gaz, care a fost eliminat din butelia de rezervă.

La fel, a indicat că intenția inculpatului de a lipsi de viață câteva persoane se evidențiază prin comportamentul acestuia. Astfel, după acțiuni îndelungate cu aplicarea violenței în privința lui Carauș Tatiana, inculpatul în mod cinic a declarat că îi va distruge pe toți care se află în casă, a deschis butelia cu gaz care era de rezervă și retrăgându-se către ieșirea din casă a aruncat chibritul aprins, după care s-a așezat în automobil și a părăsit locul faptei;

- *partea vătămată Carauș Tatiana*, care a solicitat casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în prima instanță, deoarece nu este de acord cu sentința și o consideră neîntemeiată.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 ianuarie 2016 apelurile declarate au fost respinse ca nefondate, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. Pentru a motiva decizia adoptată instanța de apel a menționat că potrivit prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, toate probele administrate în cauza penală urmează a fi verificate sub toate aspectele, complet și obiectiv. Verificarea probelor constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, administrarea de noi probe și verificarea sursei din care provin probele, în conformitate cu prevederile legale, prin procedee probatorii respective.

Potrivit prevederilor art. 101 alin. (1), (4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, instanța pune la baza hotărârii sale numai acele probe, la cercetarea cărora au avut acces toate părțile în egală măsură.

Pornind de la aceste prevederi legale, instanța de apel a concluzionat că argumentele invocate de către apelanți în susținerea apelurilor declarate, nu pot fi reținute pentru a adopta o hotărâre de condamnare pe toate capetele de învinuire înaintate, or, acestea ar egala cu ignorarea prevederilor legale enunțate mai sus, și ar impune instanța de judecată de a susține o poziție preconcepută despre vinovăția persoanei, dându-le probelor susținute de procuror, o valoare dinainte stabilită.

Totodată, s-a ajuns la concluzia că prima instanță a făcut o analiză amplă a probelor cercetate, iar concluziile privind achitarea inculpatului rezultă din probele administrate în prezenta cauză penală.

Probelor de învinuire la care se face trimitere în apelurile declarate, prima instanță le-a dat o apreciere legală sub toate aspectele, complet și obiectiv, fiind în

coroborare cu celelalte probe și nu a fost stabilit că faptele infracționale incriminate inculpatului ar fi fost săvârșite de el.

La fel, instanța de apel a reținut că atât pe parcursul urmăririi penale, cât și în prima instanță și cea de apel, partea acuzării nu a prezentat nici o probă, precum că anume inculpatul ar fi comis infracțiunile ce i se incriminează.

Potrivit învinuirii formulate inculpatului, acesta a deschis de repetate ori robinetul de la butelia de gaze amplasată în bucătăria casei, lăsând ca în încăperea casei să pătrundă substanța de gaz și în timp ce Carauș Valentina și Carauș Tatiana au încercat să închidă butelia cu gaz, el i-a aplicat lui Carauș Valentina o lovitură cu pumnul în piept, apoi a împins-o puternic pe concubina sa, Carauș Tatiana, aceasta căzând pe podea peste mama sa, și profitând de acest moment, aflându-se deja la ieșirea din bucătăria unde au rămas Carauș Tatiana și Carauș Valentina, intenționat și conștient a aprins un chibrit, în rezultatul căreia s-a produs deflagrația.

În ședințele primei instanțe și în cea de apel, partea acuzării nu a confirmat prin probe veridice că: anume inculpatul a aprins chibritul în rezultatul cărui fapt s-a produs deflagrația; că Carauș Tatiana era amplasată peste Carauș Valentina în timpul deflagrației și că substanța de gaz de la care s-a produs deflagrația a nimerit în casă exclusiv din butelia de rezervă, în urma deschiderii robinetului, fără a fi înlăturată posibilitatea unei scurgeri din butelia de gaz conectată la aragaz.

De asemenea, instanța de apel a subliniat că concluzia expertului combate declarațiile părților vătămate Carauș Tatiana și Carauș Valentina, ultima dând declarații doar în cadrul urmăririi penale, precum că inculpatul a aprins chibritul și a provocat deflagrația. Astfel, expertul indică faptul că butelia de rezervă se afla în colțul îndepărtat din partea dreaptă a bucătăriei, iar butelia care se afla în exploatare și conectată la aragaz se afla lângă peretele lateral stânga, iar epicentrul exploziei nu a fost aproape de ușă, ci mai aproape de geam, de la peretele lateral stânga. În jurul chibritului aprins se formează flacăra, iar cel mai aproape de epicentru s-a aflat Carauș Valentina și rezultă că chibritul a fost aprins de dânsa, deoarece Carauș Valentina se afla cel mai aproape de aragaz, Carauș Tatiana era mai departe de aragaz. Chițcaneanu S. se afla și mai departe de aragaz.

Versiunea expusă de părțile vătămate, precum că inculpatul a aprins chibritul la distanță de concentrația de aer cu gaz și l-a aruncat spre epicentru ca să se producă explozia, este combătută de probele scrise, de rapoartele de expertiză și prin explicațiile expertului V. Letcenea. Acesta a admis ipotetic o asemenea posibilitate, însă de cele mai multe ori aceasta este imposibil, deoarece chibritul aruncat la distanță se stinge.

Faptul că nu inculpatul Chițcaneanu S. a aprins chibritul în rezultatul cărui fapt a avut loc deflagrația se confirmă prin concluziile expertului, potrivit cărora la inculpat erau arse partea dorsală a palmelor, urechile și fața, iar la părțile vătămăte arsurile erau mai puternice de la brâu în jos. Expertul a concluzionat, că deoarece la inculpat erau arse mâinile, faptul dat denotă că inculpatul se afla mai departe de epicentrul deflagrației și s-a apărut cu mâinile.

5. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri ordinare:

➤ *procurorul*, care invocând temei pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală a solicitat casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Pentru a argumenta recursul declarat, recurentul a formulat următoarele motive:

- la adoptarea sentinței de achitare pe mai multe capete de acuzare, instanțele de fond nu au acordat deplină eficiență prevederilor art. 100 alin. (4), 101 Cod de procedură penală, au reținut neîntemeiat unele probe, care de fapt urmau a fi puse la baza unei sentințe de condamnare, au făcut concluzii care nu corespund ansamblului de probe cumulat pe cauză;

- instanța de apel contrar prevederilor art. 414 și art. 417 Cod de procedură penală, a adoptat o decizie prin care a menținut sentința de achitare, dând prioritate în exclusivitate declarațiilor inculpatului Chițcaneanu Serghei, care sunt contradictorii, fără a da vreo apreciere declarațiilor părții vătămăte Carauș Valentina (date la urmărire penală pînă la deces), a părții vătămăte Carauș Tatiana și a succesoriului părții vătămăte, Carauș Ion, care coroborează cu materialele cauzei, dar și cu declarațiile martorilor audiați în prezenta cauză penală;

- la fel, instanța de apel, după audierea experților Isac Valentin și Letcenea Valeriu, nu a apreciat pe deplin și, respectiv, nu a argumentat contradicțiile în concluziile formulate de experții nominalizați. Ba mai mult, probabilitatea aruncării de Chițcaneanu Serghei a chibritului de la distanță spre epicentrul exploziei de la înălțimea propriului corp, când amestecul de aer-gaze, fiind mai greu, se așează pe podea, a fost admisă de expertul Letcenea Valeriu, fapt ignorat de către instanța de apel. Aceste împrejurări au fost ignorate de instanța de apel, care dovedesc că Chițcaneanu Serghei se afla cel mai departe de epicentrul exploziei, și respectiv, înlătură orice dubiu vis-a-vis de vinovăția inculpatului în comiterea faptelor incriminate;

➤ *părțile vătămăte, Carauș Tatiana și Carauș Ivan*, care invocând temei pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, au solicitat

casarea hotărârilor judecătorești, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care, Chițcaneanu Serghei să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 145 alin. (2) lit. a), m), art. 27, 145 alin. (2) lit. a), e), m), art. 197 alin. (2) lit. a) Cod penal, cu dispunerea încasării prejudiciului material și moral. În vederea argumentării cerințelor înaintate, recurenții au indicat următoarele motive:

- concluziile instanțelor de fond privind nevinovăția inculpatului în comiterea faptelor incriminate în actul de învinuire sunt nefondate, or acestea contravin circumstanțelor de fapt din data de 04.03.2012, cu probele administrate și cu materialele cauzei;

- concluziile precum că deflagrația a avut loc fără implicarea inculpatului sunt neîntemeiate, deoarece pe parcursul zilei de 04.03.2012 inculpatul a amenințat-o pe Carauș Tatiana cu răfuială fizică, precum și pe toți membrii familiei acesteia, și aflându-se la locul de trai al părților vătămate a purces la materializarea amenințărilor sale, prin deschiderea de nenumărate ori a buteliei de gaz;

- prin acțiunile inculpatului a fost cauzat un prejudiciu material și moral, solicitat în acțiunea civilă înaintată, pe care prima instanță a respins-o neîntemeiat, fără a se expune asupra prejudiciului moral și material cauzat prin infracțiunea prevăzută la art. 201¹ alin. (1) Cod penal, în baza căreia inculpatul a fost recunoscut vinovat de către instanțele de fond. Această împrejurare denotă o ignorare totală a instanțelor de judecată asupra drepturilor garantate părților vătămate de către legislația în vigoare.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 20 septembrie 2016, au fost admise recursurile ordinare declarate de procurorul din Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Andrei Formusatii și de părțile vătămate, Carauș Tatiana și Carauș Ivan, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 ianuarie 2016, în cauza penală în privința lui Chițcaneanu Serghei, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6.1. Pentru a motiva decizia adoptată instanța de recurs a menționat că, acuzatorul de stat a invocat în apelul declarat faptul că vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor prevăzute la art. 145 alin. (2) lit. a), m), art. 27, 145 alin. (2) lit. a), e), m) și art. 197 alin. (2) lit. a) Cod penal se dovedește inclusiv prin declarațiile părții vătămate Carauș Valentina, date citirii în ședința de judecată, care potrivit materialelor cauzei au fost cercetate și în instanța de apel (f.d. 229, verso, vol. III).

În pofida acestui fapt, în decizia pronunțată, instanța de recurs a constatat că instanța de apel nu a reținut declarațiile părții vătămate Carauș Valentina și nu s-a

expus în nici un mod asupra acestora, or, prin declarațiile părții vătămate decedate se confirmă declarațiile depuse de către partea vătămată Carauș Tatiana, care în cauza dată, constituie o probă de bază în constatarea faptelor care au avut loc la data de 04.03.2012, în locuința de pe str. Xxxxx, mun. Xxxxx.

Astfel, instanța de apel eronat a constatat în decizia adoptată că: *„Soluția instanței privind nevinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor sus indicate n-a fost combătută nici în ședința instanței de apel. Fiind reluată cercetarea judecătorească și fiind audiați suplimentar expertul, partea vătămată, reprezentantul legal al părții vătămate și martorii, precum și probele scrise prezente pe cauză, situația de fapt și de drept nu a fost răsturnată, lipsind probe că anume inculpatul a aprins chibritul și a provocat deflagrația”* (f.d. 245, verso, vol. III).

La fel, instanța de recurs a apreciat critic următoarea constatare: *„ Chițcaneanu S. era în imposibilitate fizică de a aprinde chibritul, de a-l arunca la distanța de 2,5 metri în direcția părților vătămate, în special a lui Carauș V., deoarece aceasta era cea mai aproape de epicentrul exploziei, și de a acoperi mâinile în momentul exploziei. Toate aceste acțiuni fiind necesar de realizat în timp de o secundă, în ipoteza formulată de acuzare dacă inculpatul aprindea chibritul, apărînd scînteia și producîndu-se explozia, atunci acesta nu reușea să protejeze fața, el urma să se afle cel mai aproape de epicentrul exploziei, suferind cele mai mari arsuri în raport cu celelalte victime ale exploziei.”* (f.d. 245, verso, vol. III).

Reieșind din cele consemnate mai sus, instanța de apel greșit a concluzionat asupra versiunii înaintate de către partea acuzării, și anume că în cazul în care inculpatul era cel care aprindea chibritul, atunci acesta urma să se afle cât mai aproape de epicentrul exploziei. Această concluzie este contrară celei făcute de către expert care a afirmat că cel mai mare grad de leziune au primit-o persoanele aflate cel mai aproape de epicentrul exploziei, dar nu în dependență de persoana care a aprins chibritul.

În același context, instanța de recurs a conchis că instanța de apel a reținut din declarațiile părții vătămate doar poziționarea acesteia față de partea vătămată Carauș Valentina, apreciind critic aceste declarații care s-ar combate cu materialele cauzei. Însă, versiunea părții vătămate Carauș Tatiana referitoare la deschiderea buteliei de către inculpat și închiderea acesteia de către cea din urmă a fost lăsată fără o oarecare apreciere, prin prisma probelor administrate pe dosar, îndeosebi prin rapoartele de expertiză administrate pe cauză.

Aceste circumstanțe constituie erori de drept care nu pot fi corectate de către instanța de recurs și care impun soluția admiterii recursurilor ordinare declarate de procuror și părțile vătămate, casarea integrală a deciziei contestate și dispunerea

rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 noiembrie 2017, au fost admise apelurile declarate de către partea vătămată Carauș Tatiana, procurorul în Procuratura mun. Bălți, Prisacari Lilia și avocatul Fali Simion în interesele părților vătămate Carauș Tatiana și Carauș Ion, casată total, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează.

Încetarea procesului penal în privința lui Chițcaneanu Serghei în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (1) Cod penal, pe motiv că fapta inculpatului constituie contravenție prevăzută de art. 78¹ Cod contravențional.

Încetarea procesului contravențional în baza art. 78¹ Cod contravențional, în privința lui Chițcaneanu Serghei în legătură cu expirarea termenului de prescripție prevăzut de art. 30 alin. (2) Cod Contravențional.

Încetarea procesului penal în privința lui Chițcaneanu Serghei în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 197 alin. (2) lit. a) Cod penal, pe motiv că fapta inculpatului constituie contravenție prevăzută de art. 104 Cod contravențional.

Încetarea procesul contravențional în baza art. 104 Cod contravențional în privința lui Chițcaneanu Serghei în legătură cu expirarea termenului de prescripție prevăzut de art. 30 alin. (2) Cod contravențional.

Chițcaneanu Serghei a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. a), m) și art. 27,145 alin. (2) lit. a), e), m) Cod penal cu stabilirea pedepsei:

- în baza art. 145 alin. (2) lit. a), m) Cod penal - sub formă de închisoare pe un termen de 15 ani;

- în baza art. 27,145 alin. (2) lit. a), e), m) Cod penal - sub formă de închisoare pe un termen de 12 ani;

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, lui Chițcaneanu Serghei i-a fost stabilită pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, sub formă de închisoare pe un termen de 17 ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Au fost admise în principiu acțiunile civile înaintate de către Carauș Ion și Carauș Tatiana privind încasarea prejudiciului material, urmând ca asupra quantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă.

A fost admisă acțiunea civilă înaintată de Carauș Ion privind încasarea prejudiciului moral, cu încasarea de la Chițcaneanu Serghei în folosul lui Carauș Ion prejudiciul moral în mărime de 50000 lei.

A fost admisă acțiunea civilă înaintată de Carauș Tatiana privind încasarea

prejudiciului moral, cu încasarea de la Chițcaneanu Serghei în folosul lui Carauș Tatiana prejudiciul moral în mărime de 80000 lei.

7.1. Pentru a motiva decizia adoptată instanța de apel a menționat că, judecând cauza penală de învinuire a lui Chițcaneanu Serghei în latura învinuirilor aduse în baza art. 197 alin. (2) lit. a), art. 145 alin. (2) lit. a), m) și art. 27,145 alin. (2) lit. a), e), m) Cod penal, instanța de fond nu a respectat normele procesuale, nu a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și nu a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, concluzia instanței privind achitarea inculpatului în baza art. 197 alin. (2) lit. a), art. 145 alin. (2) lit. a), m) și art. 27,145 alin. (2) lit. a), e), m) Cod penal, fiind una eronată și care nu se bazează pe probele cercetate pe caz.

Totodată, instanța de fond nu a respins probele administrate de organul de urmărire penală, prezentate de acuzare și examinate în ședința de judecată, care, la părerea instanței de apel dovedesc pe deplin vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor menționate supra și care urmează a fi puse la baza sentinței de condamnare a inculpatului în latura dată.

Instanța de apel în situația stabilită pe caz în urma evaluării integrale a probelor prezentate a ajuns la concluzia, că în cadrul ședinței de judecată au fost acumulate probe veridice suficiente care au demonstrat comiterea de către inculpat a infracțiunilor și nu există dubii rezonabile în ceea ce privește vinovăția inculpatului Chițcaneanu Serghei conform acuzării aduse în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. a), m) și art. 27,145 alin. (2) lit. a), e), m) Cod penal.

În același timp, instanța de apel a stabilit referitor la acuzarea adusă inculpatului în baza art. 201¹ alin. (1) Cod penal, necesitatea încetării procesului penal deoarece fapta acestuia constituie contravenție prevăzută de art. 78¹ Cod contravențional, precum și în baza art. 197 alin. (2) lit. a) Cod penal, deoarece fapta inculpatului constituie contravenție prevăzută de art. 104 Cod contravențional.

În cadrul rejudecării cauzei a fost solicitată de către procurorii participanți, în vederea respectării prevederilor legale, reluarea cercetării judecătorești, cu audierea inculpatului Chițcaneanu Serghei, a părții vătămate Carauș Tatiana, a succesorului victimei Carauș Ion, a martorilor Morari Parascovia și Șveț Ala, precum și cercetarea materialelor cauzei penale, cereri care au fost acceptate de către instanța de apel, fiind audiate în ședința de judecată părțile menționate conform prevederilor legale ce reglementează judecarea cauzelor în prima instanță.

La fel, au fost cercetate și următoarele materialele ale cauzei penale: - plângerea

depusă de Carauș Tatiana din 04.03.2012; - informația din 04.03.2012 privind apelul telefonic primit de CP Bălți, precum, că pe strada Xxxxx a explodat un balon de gaz, rapoartele punctului traumatologie; - procesul-verbal de cercetare la fața locului din 04.03.2012 cu fototabel; - actul de deconectare a gazului, actul de examinare tehnică din 14.03.2012; - dispoziția primarului mun. Bălți din 15.03.2012, actul tehnic nr. 31 din 04.03.2012 în procesul examinării la fața locului, din care reiese indicarea că intenționat a fost admisă gazificarea încăperii și aprinderea chibritului; - răspunsul medicului-șef G. Chetrari nr. 87 din 06.03.2012 la interpelarea ofițerului SUP CMP Bălți privind internarea la spital a lui Carauș Valentina, Carauș Tatiana, Chițcaneanu Serghei; - informația privind efectuarea necropsopiei medico-legale a decedatei V. Carauș din 10.03.2012; - copia certificatului medical constatator al decesului nr. 116 a cet. V. Carauș; - raportul de constatare medico-legală nr. 116 din 10.03.2012; - actul nr. 146a-2012 de expertiza psihiatrico-legală din 30.03.2012 în privința lui Chițcaneanu Serghei; - procesul-verbal de audiere a părții vătămate Carauș Valentina din 04.03.2012; - copia certificatului de deces a cet. Carauș Valentina; - informația din Registrul bunurilor imobile a ÎS "Cadastru" privind valoarea bunului imobil din 15.03.2012; - acțiunea civilă depusă de Carauș Ion; - acțiunea civilă depusă de Carauș Tatiana; - raportul de expertiza nr. 503/391; 392; 393 din 18.11.2013; - ordonanța de modificare a acuzării în ședința de judecată în sensul agravării din 10.03.2014; - declarațiile martorului Sardari Olga depuse în instanța de fond; - declarațiile expertului judiciar Letcenea Valeriu depuse în instanța de fond.

Instanța de apel a conchis că declarațiile victimei Carauș Valentina, date până la deces, îndată după producerea evenimentelor, unde victima a povestit amănunțit modul în care Chițcaneanu Serghei, la 04.03.2012, în locuința de pe str. Xxxxx, mun. Xxxxx, în timpul certții, în urma amenințărilor cu moartea, în prezența ei și a fiicei sale Carauș Tatiana, a deschis de mai multe ori butelia cu gaz și apoi a aprins chibritul, după ce s-a produs explozia, sunt veridice, victima indicând direct la comiterea infracțiunilor anume de către inculpat.

Aceste declarații ale victimei sunt sprijinite cert prin declarațiile date de partea vătămată Carauș Tatiana, care la fel a povestit clar circumstanțele producerii exploziei în casa unde locuia, inclusiv că în ziua respectivă s-au certat cu Chițcaneanu Serghei, iar în procesul certții, Chițcaneanu Serghei, amenințând cu moartea, a deschis de mai multe ori robinetul de la butelia de gaz, apoi a aprins chibritul, în urma căreia s-a produs explozia, primind vătămări ea și mama sa, fiind deteriorată casa, iar Chițcaneanu Serghei urcându-se în automobil a plecat, fără a acorda careva ajutor, în urma leziunilor primite mama sa, Carauș Valentina, a decedat la spital, iar ea a

suportat leziuni corporale grave.

Instanța de apel a considerat că aceste declarații ale victimei și a părții vătămate, între care nu s-au stabilit careva divergențe, sunt probe directe de bază în constatarea circumstanțelor cauzei și care indică cu certitudine la vinovăția inculpatului Chițcaneanu Serghei.

Aceste declarații se coroborează deplin cu declarațiile succesului victimei Carauș Ion, care cunoștea situația din cuvintele mamei sale Carauș Valentina și a surorii Carauș Tatiana, precum și cu declarațiile martorilor audiați Șveț Ana, Morari Parascovia, Sardari Olga, care au indicat la faptul că imediat după producerea exploziei au venit la casa lui Carauș Valentina, au văzut ambele femei cu arsuri, pe când Chițcaneanu Serghei a plecat cu automobilul cu viteză excesivă de la locul faptei. Declarațiile date fiind întărite și prin probele scrise ale cauzei penale, cercetate în ședința instanței de apel, printre care procesul-verbal de cercetare la fața locului cu fototabel; actul comisiei constituite de examinare tehnică a cazului produs la 04.03.2012, din care rezultă că cauza incendiului este încălcarea intenționată a regulilor de folosire a gazului și aparatelor de gaz; actul tehnic nr. 31 din 04.03.2012 în procesul examinării la fața locului, din care reiese că intenționat a fost admisă gazificarea încăperii și aprinderea chibritului; raportul de constatare medico-legală nr. 116 din 10.03.2012 potrivit căruia cet. Carauș Valentina i-au fost cauzate vătămări corporale grave periculoase pentru viață, în rezultatul cărora la 09.03.2012 în Spitalul Municipal Bălți a survenit moartea lui Carauș Valentina; raportul de expertiză medico-legală nr. 81D din 12.03.2012, potrivit căruia lui Carauș Tatiana i-au fost cauzate vătămări corporale grave.

Totodată, potrivit raportului de expertiza medico-legală nr. 80"D" din 13.03.2012 rezultă concluziile, că la Chițcaneanu Serghei s-au depistat leziuni corporale care puteau apărea în timpul și circumstanțele indicate în ordonanță și după criteriul dereglării sănătății de scurtă durată mai mult de 6 zile dar nu mai mult de 21 zile, clasându-se ca leziuni corporale ușoare.

Declarațiile victimei Carauș Valentina date până la deces și a părții vătămate Carauș Tatiana sunt în coroborare și cu raportul de expertiză nr. 503/391:392:393 din 18.11.2013, potrivit căruia s-a indicat, că cauza exploziei produse la data de 04.03.2012 pe str-la Xxxxx, mun. Xxxxx a fost scurgerea de gaze lichifiate cu formarea amestecului exploziv vapori de gaze-aer și inițierea (atingerea) unei surse de foc deschis. Sursa scurgerii de gaze a fost mai mult probabilă în deschiderea ventilului buteliei de gaze de rezervă din interiorul bucătăriei și tot odată etanșarea gazelor de la arzătorul din dreapta al aragazului pe timpul exploatării al acestuia. Toți figuranții în

momentul deflagrației erau îndreptați cu fața spre epicentul exploziei și se aflau la diferite distanțe de el: Carauș V. se afla cel mai aproape, iar Chițcaneanu S. cel mai departe.

Careva contraziceri în declarațiile expuse nu au fost stabilite și temei de a pune la îndoială sau de a nu crede acestor declarații și probelor scrise nu au fost stabilite, leziunile stabilite ca grave la partea vătămată Carauș Tatiana, precum și la victima Carauș Valentina, care au dus la decesul ultimei, fiind produse anume în rezultatul exploziei cauzate în urma acțiunilor comise de inculpat, fapt ce rezultă clar din declarațiile victimei și a părții vătămate, totodată inculpatul cunoștea cu certitudine că Carauș Tatiana este gravidă, fapt menționat de el și în declarațiile sale.

În opinia instanței de apel probele nominalizate și examinate în ansamblu prezintă o situație clară și fără de dubii a circumstanțelor de fapt și a considerat că reeșind din probele date rezultă că Chițcaneanu Serghei a săvârșit infracțiunile prevăzute de art. art. 145 alin. (2) lit. a), m) și 27,145 alin. (2) lit. a), e), m) Cod penal, consecințele produse fiind în raport de cauzalitate cu faptele săvârșite.

În urma rejudecării cauzei, cercetând și apreciind totalitatea de probe în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, instanța de apel conform propriei convingeri bazate pe probele verificate în ședința judiciară, a ajuns la concluzia că probele analizate constată deplin vinovăția lui Chițcaneanu Serghei în comiterea următoarelor infracțiuni:

- în baza art. 145 alin. (2) lit. a), m) Cod penal, adică *omorul intenționat a unei persoane, săvârșit cu premeditare, prin mijloace periculoase pentru viața mai multor persoane;*
- în baza art. 27,145 alin. (2) lit. a), e), m) Cod penal, adică *de tentativă la omorul intenționat a unei persoane, săvârșit cu premeditare, cu bună știință asupra unei femei gravide, prin mijloace periculoase pentru viața mai multor persoane.*

Probele enumerate au permis de a reține în sarcina lui Chițcaneanu Serghei faptul că aceasta, *la data de 04.03.2012 aproximativ la ora 15:00, aflându-se la locul de trai de pe str. Xxxxx, mun. Xxxxx, în rezultatul unor conflicte cu concubina sa, Carauș Tatiana, care s-au derulat o perioadă îndelungată de timp, acționând cu intenție directă, îndreptată spre lipsirea de viață a cet. Carauș Valentina, premeditat, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările prejudiciabile ale acțiunilor sale și dorind în mod conștient survenirea acestor urmări, din motiv de răzbunare, la baza căruia a stat intenția concubinei sale de a întrerupe sarcina și de a locui separat de el, intenție susținută de către mama concubinei Carauș Valentina, cunoscând cu certitudine că Carauș Tatiana este însărcinată și, ca urmare a unui conflict care a avut loc între el pe de o parte, și concubina sa Carauș Tatiana și mama ultimei - Carauș Valentina, pe de altă parte, generată de intenția lui*

Carauș Tatiana de a întrerupe sarcina și de a locui separat de ei, spunându-i ambele să plece de la locul lor de trai, ca rezultat a aplicat în privința lor forța fizică, amenințându-le concomitent cu moartea, repetându-i concubinei „că dacă nu va fi cu el, nu va fi cu nimeni”, recurgând la un mijloc direct în realizarea intenției sale, periculoase pentru viața și sănătatea mai multor persoane și anume, a deschis de repetate ori robinetul de la butelia de gaze amplasată în bucătăria casei, lăsând ca în încăperea casei să pătrundă substanța de gaz și în timp ce Carauș Valentina și Carauș Tatiana au încercat să închidă butelia cu gaz, el i-a aplicat lui Carauș Valentina o lovitură cu pumnul în piept, apoi a împins-o puternic pe concubina sa, Carauș Tatiana, aceasta căzând pe podea peste mama sa, și profitând de acest moment, aflându-se deja la ieșirea din bucătăria unde au rămas Carauș Tatiana și Carauș Valentina, intenționat și conștient a aprins un chibrit, în rezultatul căreia s-a produs o deflagrație, care i-a cauzat lui Carauș Valentina, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 116 din 10.03.2012, vătămări corporale grave, sub formă de arsuri termice cu flacăra de gr. 1-2-3, cu suprafața aproximativ de 50 procente, cu localizarea pe față, membre, abdomen și regiunea organelor genitale, în rezultatul cărora la 09.03.2012, în Spitalul Municipal Bălți a survenit moartea lui Carauș Valentina, care este violentă și a survenit în rezultatul insuficienței poliorganice acute, care se află în legătură de cauzalitate directă cu decesul victimei.

Astfel, Chițcaneanu Serghei a fost învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 al. (2) lit. a), m) Cod penal, adică omorul intenționat a unei persoane, săvârșit cu premeditare, prin mijloace periculoase pentru viața mai multor persoane.

La fel, în sarcina lui Chițcaneanu Serghei s-a reținut și faptul că, acesta la data de 04.03.2012, aproximativ la ora 15:00, aflându-se la locul de trai de pe str. Xxxxx, mun. Xxxxx, în rezultatul unor conflicte cu concubina sa, Carauș Tatiana, care s-au derulat o perioadă îndelungată de timp, acționând cu intenție directă și îndreptată spre lipsirea de viață a cet. Carauș Tatiana, premeditat, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările prejudiciabile ale acțiunilor sale și dorind în mod conștient survenirea acestor urmări, din motiv de răzbunare, la baza căruia a stat intenția concubinei sale de a întrerupe sarcina și de a locui separat de el, intenție susținută de către mama concubinei, Carauș Valentina, cunoscând cu certitudine că soția sa este însărcinată și, ca urmare a unui conflict care a avut loc între el pe de o parte și concubina sa Carauș Tatiana, și mama ultimei - Carauș Valentina, pe de altă parte, generat de intenția lui Carauș Tatiana de a întrerupe sarcina și de a locui separat de el, spunându-i ambele să plece de la locul lor de trai, ca rezultat a aplicat în privința lor forța fizică, amenințându-le concomitent cu moartea, repetându-i concubinei „că dacă nu va fi cu el, nu va fi cu nimeni”, și recurgând la un mijloc indirect în realizarea intenției sale, periculoase pentru viața și sănătatea mai multor persoane, și anume a deschis de repetate ori robinetul de la butelia de gaz amplasată în bucătăria casei, lăsând ca în

încăperea casei să pătrundă substanța de gaze, și în timp ce Carauș Valentina și Carauș Tatiana au încercat să închidă butelia cu gaz, el i-a aplicat lui Carauș Valentina o lovitură cu pumnul în piept, apoi a împins-o puternic pe concubina sa, Carauș Tatiana, care a căzut pe podea peste mama sa, și profitând de acest moment, aflându-se deja la ieșirea din bucătăria unde a rămas Carauș Tatiana și Carauș Valentina, intenționat și conștient a aprins un chibrit, producându-se o deflagrație, în rezultatul căreia lui Carauș Tatiana, potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 81D din 12.03.2012 i-au fost cauzate leziuni corporale sub formă de arsură termică cu flacără aproximativ 25 procente a corpului de grad 2-3 A-3B, care după criteriul pericolului pentru viață se clasează la vătămări corporale grave, adică nu și-a dus la capăt intenția sa criminală din motive ce nu au depins de el, deoarece nu a survenit moartea cet. Carauș Tatiana datorită faptului acordării ajutorului medical.

Astfel, Chițcaneanu Serghei a fost învinuit de comiterea infracțiunii prevăzută de art. 27, 145 al. (2) lit. a), e), m) Cod penal, adică *tentativă la omorul intenționat a unei persoane, săvârșit cu premeditare, cu bună știință asupra unei femei gravide, prin mijloace periculoase pentru viața mai multor persoane.*

Din probele cercetate rezultă clar că Chițcaneanu Serghei la data de 04.03.2012 a acționat anume cu premeditare, la părerea instanței de apel fiind întrunite condițiile necesare pentru calificarea omorului lui Carauș Valentina și a tentativei de omor a lui Carauș Tatiana, ca comise cu premeditare, precum și cu folosirea mijloacelor periculoase pentru viața mai multor persoane, despre ce indică acțiunile ce au precedat faptele infracționale ale inculpatului, și anume inculpatul a amenințat cu omor ambele victime, inclusiv că va exploda casa, a aplicat asupra lor forță fizică, totodată repetat a deschis robinetul de la butelia de gaz, ca rezultat în încăperea unde se aflau el și victimele a pătruns gaz, fapt menționat în declarații de Carauș Valentina și Carauș Tatiana, fiind rugat să înceteze a continuat acțiunile sale, iar apoi, peste un timp, ajungând la ieșirea din încăperea unde au rămas Carauș Tatiana și Carauș Valentina, a aprins chibritul, ca urmare s-a produs explozia, ultimul părăsind locul faptei, fără a acorda careva ajutor persoanelor rămase în încăperea și fără a solicita intervenția cuiva, deși personal a declarat că a auzit explozia.

În atare situație a rezultat clar că inculpatul a planificat și conștientizat acțiunile pe care urma să le întreprindă, precum și rezultatul final al acestora, dispunând de suficient timp pentru a-și determina intenția, din motiv de răzbunare, pentru faptul că concubina Carauș Tatiana dorea să întrerupă sarcina și să locuiască separat de el, fapt menționat clar de inculpat în declarațiile sale, ultimul susținând la fel că ambele femei îl alungau, inculpatul de fapt precedând cu o anumită perioadă de timp săvârșirea faptei infracționale, pregătindu-se de comiterea faptelor infracționale.

Cât privește declarațiile expertului Isac Valentin depuse în instanța de fond, instanța de apel a ținut să indice, că din aceste declarații rezultă, că expertul declară că este imposibil de a se expune dacă Carauș Valentina a fost expusă direct exploziei sau nu, reeșind din localizarea combustelor din regiunea feței și membrilor inferioare cel mai probabil că pătimitii se aflau în momentul deflagrației în poziție verticală, că dacă la Carauș Valentina au fost afectate 50-55%, la Carauș Tatiana 25%, iar la Chițcaneanu 10%, probabil se afla la o distanță mai mare de flăcări, iar cei care au fost mai aproape de epicentru au fost afectați mai grav cu 50%, că dacă Carauș Tatiana în momentul deflagrației se afla deasupra lui Carauș Valentina, atunci Carauș Tatiana urma să aibă leziuni mai grave decât la Carauș Valentina, presupunând că Carauș Tatiana a căzut asupra lui Carauș Valentina, după ce a avut loc deflagrația, astfel aceste declarații de fapt nefiind în favoarea inculpatului.

Faptul invocării potrivit raportului de expertiză din 18.11.2013 a instalării și conectării samovolnice a instalației de gaze nu au putut fi reținute în favoarea inculpatului și nu au demonstrat nevinovăția inculpatului, deoarece de fapt motivul exploziei produse a fost stabilită scurgerea de gaze lichefiate cu formarea amestecului exploziv vapori de gaze-aer și inițierea unei surse de foc deschis, totodată din declarațiile victimei Carauș Valentina și a părții vătămate Carauș Tatiana s-a constatat cert că anume Chițcaneanu Serghei a deschis de mai multe ori butelia de gaze și a aprins chibritul, după ce s-a produs explozia, soldată cu urmările stabilite pe caz.

Cât privește condamnarea inculpatului Chițcaneanu Serghei în baza art. 201¹ alin. (1) Cod penal, în latura căreia atât acuzarea, cât și inculpatul nu au atacat sentința instanței de fond, instanța de apel a ținut să motiveze, că în urma modificărilor operate prin Legea nr. 196 din 28.07.2016 a legii penale, intrate în vigoare la 16.09.2016, infracțiunea prevăzută de art. 201¹ alin. (1) Cod penal (în redacția Codului penal al Republicii Moldova nr. 985-XV din 18 aprilie 2002), corespunde cu componența de infracțiune: (1) *Acțiunea sau inacțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin:*

a) maltratare, alte acțiuni violente, soldate cu vătămare ușoară a integrității corporale sau a sănătății;

b) izolare, intimidare în scop de impunere a voinței sau a controlului personal asupra victimei;

c) privarea de mijloace economice, inclusiv lipsirea de mijloace de existență primară, neglijare, dacă au provocat victimei vătămare ușoară a integrității corporale sau a sănătății.

Reeșind din circumstanțele stabilite pe caz, cât și administrarea probelor scrise,

instanța de apel a ajuns la concluzia că în acțiunile inculpatului Chițcanenanu Serghei nu este prezentă *latura obiectivă* a infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (1) Cod penal, reeșind din următoarele.

Astfel, Chițcaneanu Serghei a fost pus sub învinuire în faptul că a comis fapte de violență în familie, exprimată prin acțiune intenționată, manifestată fizic și verbal, comisă de către concubin asupra concubinei, dând dovadă de o brutalitate ieșită din continuându-și acțiunile sale de violență, la 04.03.2012, aflându-se în centrul mun. Bălți, în rezultatul unei noi certți, din motivul că concubina sa Carauș Tatiana, fiind însărcinată, i-a comunicat că nu dorește să păstreze sarcina, i-a aplicat ultimei o lovitură în cap cu capul său. Ulterior, continuându-și acțiunile sale violente, aflându-se la locul de trai de pe str. Xxxxx, mun. Xxxxx, aproximativ la ora 15:00 min, a continuat cearta cu concubina sa Carauș Tatiana în prezența mamei ei - Carauș Valentina, având același motiv, și anume dorința concubinei sale de a locui separat, în procesul căruia a numit-o pe Carauș Tatiana cu cuvinte necenzurate, înjosindu-i ultimei demnitatea și pricinuindu-i suferințe psihice, după care i-a aplicat aproximativ 4-5 lovituri cu pumnul în regiunea toracelui și a capului, acțiuni derulate în prezența mamei concubinei, Carauș Valentina, căreia, la fel i-a aplicat o lovitură, în timp ce Carauș Valentina a încercat să intervină în cearta lor.

Acțiunile respective se încadrează în baza art. 78¹ Cod contravențional, adică *maltratarea sau alte acțiuni violente, comise de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, care au provocat vătămare neînsemnată a integrității corporale*, și se sancționează cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore sau cu arest contravențional de la 7 la 15 zile (introdus prin Legea nr. 196 din 28.07.2016, în vigoare din 16.09.2016).

Conform art. 30 alin. (2) Cod contravențional, în redacția legii la momentul comiterii faptei, termenul de prescripție a răspunderii contravenționale este de 3 luni.

Ținând cont de faptul că fapta a avut loc la 04.03.2012 și de la momentul examinării cauzei au trecut mai mult de 3 luni, potrivit prevederilor art. 441 alin. (1) lit. b) Cod contravențional, instanța de apel a considerat că procesul contravențional în privința lui Chițcaneanu Serghei în baza art. 78¹ Cod contravențional, urmează a fi încetat din motivul expirării termenului de prescripție prevăzute de art. 30 Cod contravențional.

Referitor la învinuirea adusă lui Chițcaneanu Serghei în baza art. 197 alin. (2) lit. a) Cod penal, instanța de apel a ținut să indice, că în acțiunile inculpatului nu este prezentă *latura obiectivă* a infracțiunii menționate, fapta acestuia constituind contravenție prevăzută de art. 104 Cod contravențional, reeșind din următoarele

considerente.

Astfel, Chițcaneanu Serghei a fost pus sub învinuire în faptul, că la data de 04.03.2012, aproximativ pe la orele 15.00, aflându-se la locul de trai de pe str. Xxxxx, mun. Xxxxx, imobil care aparține lui Carauș Valentina, acționând cu intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările prejudiciabile ale acțiunilor sale și admițând în mod conștient survenirea acestor urmări, și anume având scopul de a lipsi persoane de viață prin deflagrație, conștientizând că prin acțiunile sale v-a distruge și deteriora intenționat și bunurile lui Carauș Valentina, a deschis robinetul de la butelia cu gaz, care se afla în bucătărie, permițând ieșirea gazului lichefiat din butelie, iar mai apoi cu ajutorul unui chibrit aprins a produs o deflagrație, deteriorând integral casa de locuit și majoritatea bunurilor aflate în ea, cauzându-i cet. Carauș Valentina o pagubă materială în proporții mari în sumă totală de 145000 lei. Astfel, Chițcaneanu Serghei Ivan, a fost învinuit de comiterea infracțiunii prevăzută de art. 197 alin. (2) lit. a) Cod penal, adică *deteriorarea intenționată a bunurilor, dacă aceasta a cauzat daune în proporții mari săvârșite prin explozie.*

Deși, s-a pretins de acuzare că a fost cauzată daună în urma exploziei în sumă de 145000 lei, în sensul dat nu a fost adusă careva confirmare.

Astfel, instanța de apel a ținut să indice, că din declarațiile atât a părții vătămate Carauș Tatiana, cât și a succesorului victimei Carauș Ion, ultimii indicând că casa a ars și au fost distruse total bunurile din casă, susținând că suma prejudiciului material este de 145000 lei, însă dovezi în confirmarea mărimii prejudiciului cauzat anume în aceste proporții mari nu au fost aduse.

În același timp, o evaluare a prejudiciului cauzat în urma deflagrației produse la 04.03.2012 nu a fost efectuată și valoarea prejudiciului cauzat este indicat declarativ.

Totodată, invocarea certificatului privind valoarea bunului imobil nu demonstrează dauna cauzată în proporții de 145 000 lei, după cum a pretins acuzarea, deoarece în certificat sunt indicate mai multe construcții cu diferite estimări, pe când explozia a avut loc doar într-o casă de locuit, în care anume nu a putut indica nici succesorul victimei și nici acuzarea, astfel instanța de apel s-a aflat în imposibilitate să stabilească cert volumul prejudiciului adus bunurilor în urma exploziei de la 04.03.2012.

Latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 197 alin. (2) lit. a) Cod penal, se realizează prin deteriorarea intenționată a bunurilor, având ca consecință cauzarea daunei în proporții mari, săvârșite prin incendiere.

Conform art. 126 alin. (1) Cod penal, în vigoare la data comiterii faptei

incriminate, se consideră proporții mari valoarea bunurilor sustrate, dobândite, primite, fabricate, distruse, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, trecute peste frontiera vamală, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care, la momentul săvârșirii infracțiunii, depășește 2500 unități convenționale de amendă.

Potrivit art. 64 alin. (2) Cod penal, în vigoare la momentul comiterii infracțiunii, unitatea convențională de amendă este egală cu 20 de lei.

Instanța de apel a conchis că, în lipsa dovezilor întru confirmarea mărimii prejudiciului cauzat în proporții mari, lipsește și latura obiectivă a infracțiunii referitor la dauna în proporții mari cauzată prin infracțiune, astfel învinuirea adusă inculpatului anume în baza art. 197 alin. (2) lit. a) Cod penal, nefiind confirmată.

Astfel, fiind coroborate în ansamblu probele, instanța de apel a ajuns la concluzia, că fapta inculpatului nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 197 alin. (2) lit. a) Cod penal, după cum au fost încadrate de către organul de urmărire penală, pe motiv că lipsește *latura obiectivă*, fiind necesară încetarea procesului penal, în temeiul art. 332 alin. (2) Cod de procedură penală, deoarece fapta constituie o contravenție administrativă, prevăzută de art. 104 Cod contravențional, *adică distrugerea intenționată a bunurilor străine, săvârșite prin explozie, dacă fapta nu reprezintă o infracțiune*.

Conform art. 30 alin. (2) și (3) Cod contravențional, în vigoare la data comiterii faptei respective, termenul de prescripție a răspunderii contravenționale este de 3 luni, iar termenul de prescripție curge de la data săvârșirii contravenției.

Ținând cont de faptul că, fapta comisă de Chițcaneanu prevăzută de art. 104 Cod contravențional, a avut loc la 04.03.2012 și la momentul examinării cauzei a trecut mai mult de 3 luni, potrivit prevederilor art. 441 alin. (1) lit. b) Cod contravențional, instanța de apel a considerat că procesul contravențional în privința lui Chițcaneanu Serghei în baza art. 104 Cod contravențional, urmează a fi încetat din motivul expirării termenului de prescripție prevăzute de art. 30 Cod contravențional.

Instanța de apel la stabilirea pedepsei în privința inculpatului s-a condus de principiile generale de aplicare a pedepsei consfințite în art. 61 alin. (2) Cod penal, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute de art. 75 Cod penal, ținând cont de circumstanțele reale și personale în privința inculpatului, de faptul că inculpatul a comis crime calificate de legislator ca excepțional de grave, de prevederile legale de stabilire a pedepsei pentru tentativa de infracțiune și de motivele din care cauză infracțiunea față de Carauș Tatiana nu a fost dusă la capăt, de motivul faptelor, considerând necesară numirea față de inculpat a unei pedepse sub

formă de închisoare în limitele sancțiunilor infracțiunilor stabilite la momentul comiterii faptelor, cu aplicarea prevederilor art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

La părerea instanței de apel pedeapsa aplicată inculpatului este echitabilă faptelor infracționale săvârșite, fiind în corespundere cu împrejurările cauzei, normele legale și instanța a considerat că va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului.

Instanța de apel a constatat că succesorul victimei, Carauș Ion prin acțiunea civilă înaintată a solicitat încasarea prejudiciului moral în urma decesului mamei sale în sumă de 100000 lei, precum și a prejudiciului material cauzat în sumă de 152237 lei, inclusiv 145000 lei prejudiciul material ce ține de distrugerea casei, 1550 cheltuieli pentru înmormântarea cet. Carauș Valentina și 5687 lei pentru masa de pomenire.

În același timp, succesorul victimei nu a prezentat careva înscrisuri în dovedirea cerințelor sale în latura prejudiciului material invocat, atât în instanța de fond, cât și în instanța de apel.

Partea vătămată Carauș Tataiana prin acțiunea depusă a solicitat încasarea prejudiciului moral în sumă de 100000 lei în legătură cu cauzarea leziunilor corporale grave și tratamentul urmat în urma acțiunilor inculpatului, la fel a solicitat încasarea prejudiciului material în sumă de 8000 lei, legat de cheltuielile suportate pentru tratamentul urmat, procurarea medicamentelor și hrana specială după leziunile cauzate în urma exploziei produse la 04.03.2012, la fel, fără anexarea probelor în dovedirea circumstanțelor invocate ce țin de prejudiciul material.

În situația stabilită pe caz, ținând cont de soluția adoptată, instanța de apel a considerat necesar a admite în principiu acțiunile civile privind încasarea prejudiciului material înaintate în cauza respectivă, lăsând ca asupra cuantumului despăguburilor convenite să hotărască instanța civilă, părțile având dreptul să adreseze acțiunea civilă în ordine civilă, soluție care în latura respectivă nu îngrădește drepturile părților.

Referitor la încasarea prejudiciului material, instanța de apel a conchis că acesta este evident și necesită recuperare, reieșind din circumstanțele cauzei și din acele suferințe psihice care au fost cauzate succesorului victimei Carauș Ion și părții vătămate Carauș Tatiana în urma decesului mamei sale Carauș Valentina în urma deflagrației produse prin acțiunile inculpatului de care acesta este responsabil, suferințe care nici nu se supun aprecierii, de deteriorarea casei, precum și prejudiciul adus sănătății părții vătămate Carauș Tatiana, ținând cont de gradul de vinovăție al inculpatului, de starea lui financiară.

Astfel instanța de apel a considerat că pentru repararea daunei morale succesorului victimei este echitabilă și suficientă pentru a aduce satisfacție morală suma de 50 000 lei, iar pentru Carauș Tatiana suma de 80000 lei, care urmează a fi încasată de la inculpat, sumele respective fiind în raport cu suferințele suportate de partea vătămată și de succesorul victimei și va aduce satisfacție pentru prejudiciul moral cauzat.

8. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri ordinare:

8.1. Avocatul Caraman Iurie, care invocând temei pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) și 12) Cod de procedură penală, solicită casarea hotărârilor judecătorești, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri prin care Chițcaneanu Serghei să fie achitat de sub învinuirea în baza art. 197 alin. (2) lit. a); art. 145 alin. (2) lit. a), m); art. 27, 145 allin. (2) lit. a), e), m) Cod penal și încetarea procesului penal pe art. 201¹ alin. (1) Cod penal, în legătură cu decriminalizarea faptei.

Pentru a argumenta recursul declarat, recurentul a formulat următoarele motive:

- instanța de apel a pus la baza sentinței de condamnare numai acele probe, care în viziunea instanței demonstrează vinovăția lui Chițcaneanu S. în comiterea infracțiunilor incriminate, fără a le analiza sub aspectul pertinentei și mai ales - a coroborării cu alte probe;

- lipsa de consecvență în declarațiile părții vătămate Carauș Tatiana referitor la cele mai importante aspecte, astfel inițial a susținut că după ce Chițcaneanu S. a aprins chibritul s-a produs explozia. După care, la demersul apărării, a fost efectuată expertiza complexă tehnico-criminalistică a incendiului și medico-legală, conform concluziilor căreia Carauș Valentina se afla cel mai aproape de epicentrul exploziei, iar Chițcaneanu Serghei cel mai departe (pct.10 al raportului de expertiză nr. 503/391; 392; 393 din 18.11.2013), și expertul V. Letcenea, fiind audiat la 07.02.2014 în instanța de fond a declarat, că epicentrul exploziei este locul unde a apărut prima scânteie, - partea vătămată și-a modificat declarațiile (vol. III f.d.72-74), Carauș Tatiana a declarat că după ce a aprins chibritul Chițcaneanu S. l-a aruncat în direcția mamei, Carauș Valentina. Or, este evidentă încercarea nereușită a lui Carauș Tatiana de a ajusta mărturiile sale concluziilor expertizei și declarațiilor expertului;

- în cadrul instanței de apel, printr-un demers, partea apărării a solicitat ridicarea și examinarea fișei medicale a lui Carauș Valentina prin care s-a constatat că acesteia i-a fost administrată morfina (o puternică substanță analgetică/narcotică). Astfel, se impunea numirea unei expertize în vederea stabilirii, dacă Carauș

Valentina, fiind sub influența acestei substanțe era în stare să înțeleagă și să reproducă adecvat și corect evenimentele legate de producerea exploziei;

- conform pct. 10 al raportului de expertiză nr. 503/391; 392; 393 din 18.11.2013, toți figuranții în momentul deflagrației erau îndreptați cu fața spre epicentrul exploziei și se aflau la diferite distanțe de el: Carauș Valentina cel mai aproape, iar Chițcăneanu Serghei cel mai departe;

- conform declarațiilor expertului medic-legist V. Isac în instanța de apel, reieșind din localizarea combustiiilor din regiunea feței și membrilor inferioare, cel mai probabil că pătimiții în momentul deflagrației se aflau în poziție verticală. Faptul dat combate declarațiile părții vătămate Carauș Tatiana, care insistă că și ea și Carauș Valentina erau culcate la podea în momentul deflagrației. V. Isac a menționat, că dacă Carauș Tatiana ar fi acoperit-o cu corpul său pe Carauș Valentina, urma să aibă leziuni mai grave decât ultima;

- potrivit declarațiilor părții vătămate Carauș Tatiana făcute atât în instanța de fond, cât și în instanța de apel, înainte de a aprinde chibritul, Chițcăneanu S. a deschis din nou robinetul buteliei de rezervă, apoi a aprins chibritul și a explodat casa.

Potrivit declarațiilor victimei Carauș Valentina din 04.03.2012, „mai apoi Serghei a deschis robinetul la maxim de la balon și a luat un chibrit și l-a aprins în casă după care m-am trezit în altă cameră a casei și am înțeles că casa a explodat”, rezultă că în momentul producerii deflagrației ventilul buteliei de rezervă era deschis și se etanșa gazul lichefiat.

Potrivit declarațiilor martorului Sardari Olga ea a văzut butelia de gaz când serviciul de gaze o scoteau din casă, din casă au fost scoase două butelii.

Potrivit declarațiilor martorului Șveț Ana din instanța de fond butelia a fost scoasă din casă aproximativ peste 30 minute după producerea deflagrației. A fost scos balonul care nu era conectat la aragaz.

Potrivit declarațiilor martorului Morari Parascovia din instanța de fond, ea a ajutat să fie scoasă butelia din casă. Butelia era grea, nu era goală.

Reieșind din declarațiile de mai sus ale părților vătămate și martorilor indicați, precum și constatările expertului V. Letcenea, care a stabilit că butelia de rezervă era practic plină, la 28.04.2017, concomitent cu demersul de ridicare a fișei medicale ale lui Carauș Valentina, apărarea a făcut un demers către instanța de apel de efectuare a unui experiment judiciar în vederea stabilirii timpului minim necesar pentru etanșarea gazului dintr-o butelie cu același volum, însă instanța a lăsat fără reacție demersul respectiv, fapt ce reprezintă o încălcare a dreptului inculpatului la apărare;

- referitor la *latura subiectivă* a infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. a), m) Cod penal - intenția de a săvârși omorul asupra lui Carauș Valentina, lipsește deoarece nu a existat niciun motiv de a comite omorul lui Carauș Valentina. Or, nicio probă (nici declarațiile lui Carauș Tatiana, nici în declarațiile lui Carauș Valentina din 04.03.2012) nu indică că Carauș Valentina a susținut intenția lui Carauș Tatiana de a întrerupe sarcina și a locui separat de Chițcăneanu S.

Mai mult, motivul omorului și tentativei de omor pe care le-a reținut instanța de judecată nu au existat în realitate și este alogic. Chiar din declarațiile lui Carauș Tatiana făcute atât în instanța de fond, cât și în instanța de apel rezultă, că Chițcăneanu Serghei mult și-a dorit să aibă un copil, că a fost împotriva ca ea să întrerupă, ultima fiind pierdută în rezultatul evenimentelor din 04.03.2012;

- referitor la *latura obiectivă* - nu există nicio probă nici directă, nici indirectă care ar fi indicat la intenția inculpatului de a se sinucide concomitent cu comiterea faptelor incriminate;

- este absolut neîntemeiată soluția instanței de apel de a înceta procesul penal în privința lui Chițcăneanu S. în baza art. 197 alin. (2) lit. a) Cod penal, pe motiv că nu este prezentă *latura obiectivă* a infracțiunii, deoarece, cum însăși instanța de apel menționează - deși s-a pretins de acuzare că a fost cauzată daună în urma exploziei în sumă de 145000 lei, în sensul dat nu a fost adusă careva confirmare.

Concluzia este, că din lipsa elementelor infracțiunii prevăzută de art. 197 alin. (2) lit. a) Cod penal, urmam să fiu achitat.

8.2. Avocatul Chiriac Igor în numele inculpatului, care invocând temeii pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Pentru a argumenta recursul declarat, recurentul a formulat următoarele motive:

- Instanța de apel și-a motivat decizia de condamnare în baza unor declarații ale martorilor care nu au fost audiați nemijlocit în instanța de apel;

- argumentele instanței de apel indicate în vederea respingerii concluziilor experților Isac V. și Letcenea V., nu sunt pertinente, or în cazul în care partea acuzării nu este de acord cu concluziile expertului ele trebuie combătute prin alte concluzii efectuate de un alt expert sau o comisie de experți.

Instanța de apel nu a luat în calcul nici faptul că din declarațiile expertului judiciar Letcenea V. și Isac V. rezultă că la momentul inițierii incendiului gazul era la nivelul brîului, că V. Carauș era în poziție verticală și nu se afla la pământ, că

deflagrația de la care s-a produs explozia s-a aflat în epicentrul exploziei și ea era lângă victima V. Carauș fapt ce denotă că anume ocolo s-a aprins flacăra. Aceasta dovedește că inculpatul la momentul apariției aceluși conflict nu le-a împins pe victime, că victimele nu au căzut la pământ, că inculpatul nu a aprins chibritul, el nu a comis deflagrația.

Toate acestea descrise mai sus încă o dată în plus vin să contrazică declarațiile părții-vătămate T. Carauș precum că victima V. Carauș la momentul exploziei s-ar fi aflat la pământ. La fel nu pot fi acceptate declarațiile părții-vătămate T. Carauș făcute la urmărirea penală și în instanța de fond precum că ea ar fi căzut peste victima V. Carauș fiind împinsă de inculpat și imediat ar fi urmat deflagrația. În asemenea condiții, dacă ambele victime s-ar fi aflat la pământ una lângă alta ele urmau să sufere aceleași arsuri, iar dacă T. Carauș ar fi căzut peste V. Carauș, ultima era să fie protejată de corpul lui T. Carauș și în astfel de situații urma ca V. Carauș să sufere mai puține arsuri decât T. Carauș.

- decizia instanței de apel de condamnare a lui Chițcăneanu S. se bazează în mare parte pe declarațiile victimei decedate Carauș Valentina, care nu a fost audiat nici în instanța de fond, nici în instanța de apel, pe motiv că ea a decedat. Aceste declarații nu pot fi puse la baza unei hotărâri de condamnare, deoarece audierea acesteia, după cum se indică în procesul-verbal de audiere a persoanei, s-a efectuat la data de 04.03.2012 adică în ziua când s-a produs explozia, cu puțin timp după aceasta. În procesul-verbal de audiere a părții-vătămate V. Carauș se indică că după explozie ea "s-a trezit" în altă cameră, fapt ce ne permite să presupunem că a avut pierdere de memorie pe o perioadă de timp în timpul deflagrației, nefiind clar care era starea de conștiință a victimei V. Carauș în momentul audierii acesteia;

- raportul de constatare medico-legală nr 116 din 10.03.2012 a fost întocmit în contradicție cu normele procesual penale, creînd mari semne de credibilitate;

- nu a fost argumentată circumstanța agravantă a infracțiunii de omor premeditat săvârșit prin mijloace periculoase pentru viața sau sănătatea mai multor persoane, și anume, nu s-a indicat pentru cine a existat pericolul și că acest pericol a fost real pentru viața și sănătatea altor persoane.

8.3. Ulterior, la 29.01.2018 avocatul inculpatului, Chiriar Igor, a declarat recurs suplimentar prin care solicită casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată invocând temeuri și argumente similare celor invocate în recursul declarat la 26.01.2016.

9. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul și partea vătămată Carauș Tatiana au depus referințe privind

opinia acestora asupra recursurilor declarate, solicitând respingerea acestora, cu menținerea hotărârii atacate, ca fiind legale și întemeiată.

10. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare în baza materialelor din dosar, Colegiul penal în unanimitate decide inadmisibilitatea acestora, din următoarele considerente.

Referitor la recursul declarat de către avocatul inculpatului, Chiriac Igor la 29.01.2018

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este declarat peste termen.

În conformitate cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Conform materialelor dosarului, dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți a fost pronunțat la 15 noiembrie 2017, în prezența inculpatului și a avocatului acestuia, Caraman Iurie, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată (f.d. 87 vol. IV) fiind înștiințați despre pronunțarea integrală a deciziei la 13 decembrie 2017.

Din procesul-verbal al ședinței de judecată în instanța de apel rezultă că, la 13 decembrie 2017, în prezența procurorului, inculpatului și a avocatului acestuia, pronunțarea deciziei motivate a fost amânată pentru data de 27 decembrie 2018. Astfel, decizia instanței de apel a fost pronunțată la 27 decembrie 2018 în prezența inculpatului și a avocatului acestuia (f.d. 87 verso - 88 vol. IV).

În atare împrejurări, termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel pronunțate la 27 decembrie 2018 a expirat la 26 ianuarie 2018.

Colegiul penal menționează că termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Referitor la argumentele recurentului, expuse în pct. 8.3. din prezenta decizie, instanța de recurs nu se va expune asupra lor, odată ce recursul este declarat peste termenul stabilit de art. 422 Cod de procedură penală.

Raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 422, 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, rezultă că recursul declarat de avocatul inculpatului, Chiriac Igor la 29.01.2018 este inadmisibil, deoarece este declarat peste termen.

Referitor la recursurile declarate de către avocații Caraman Iurie și Chiriac Igor în numele inculpatului

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sânt vădit neîntemeiate.

Rezultând din conținutul recursurilor declarate, autorii acestora le întemeiază în baza pct. 6), 8) și 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care stabilesc, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile, când: 6) *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, când 8) nu au fost întrunite elementele infracțiunii, precum și în cazul când 12) faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.*

Colegiul penal, analizând conținutul recursurilor declarate în raport cu decizia atacată, conchide că temeiurile invocate de recurent, nu și-au găsit confirmare, dat fiind faptul, că instanța de apel la examinarea cauzei a ținut cont de procedura de rejudecare după casarea hotărârii în recurs, prevăzută în art. 436 Cod de procedură penală, a respectat prevederile art. art. 414 alin.(1) și 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

În această ordine de idei, Colegiul remarcă că potrivit normelor art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Potrivit prevederilor art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Colegiul penal consideră, că instanța de apel legal și întemeiat a casat hotărârea primei instanțe, constatând, că instanța neîntemeiat a dispus achitarea lui Chițcăneanu Serghei învinuit de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 145 alin. (2) lit. a), m) și 27, 145 alin. (2) lit. a), e), m) Cod penal, or, cumulul de probe administrate în speța dată de organul de urmărire penală, cercetate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și veridicității lor, confirmă concluzia privind vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunilor incriminate.

Analizând decizia instanței de apel prin prisma erorilor de drept prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, Colegiul penal constată că recurenții, de fapt, își exprimă dezacordul cu aprecierea probelor înfăptuită de către instanța de apel, însă motivele de reapreciere a probelor, nu se conțin în temeiurile prevăzute la alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, și astfel nu pot fi considerate ca motiv sub aspectul casării ca fiind ilegală a hotărârii contestate, deoarece instanța de recurs nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele de fond, aceasta fiind sarcina primordială a instanțelor respective.

Din aceste considerente, Colegiul penal nu examinează criticele referitoare la presupusa greșită reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente faptice, ci verifică, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanța de apel, corectitudinea dispunerii condamnării inculpatului conform infracțiunii incriminate, astfel că reaprecierea probelor, în modul propus de către autorii recursurilor, nu se încadrează în prevederile art. 427 Cod de procedură penală, iar o altă opinie asupra probelor, care au fost puse la baza deciziei de condamnare a instanței de apel, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

Colegiul constată, că instanța de apel a conchis întemeiat că vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de articolele incriminate, și-a găsit confirmare atât prin declarațiile părților vătămate, între care nu s-au stabilit divergențe, care sunt probe directe și de bază în constatarea circumstanțelor cauzei și care indică cu certitudine la vinovăția inculpatului, coroborându-se deplin cu declarațiile succesului părții vătămate, Cărauș Ion, care cunoștea situația din cuvintele mamei sale, defuncte, Carauș Valentina și a surorii Carauș Tatiana, precum și cu declarațiile martorilor audiați suplimentar în cadrul instanței de apel, care au indicat la faptul că imediat după producerea exploziei au venit la casa părții vătămate Carauș Valentina, au văzut ambele femei cu arsuri, pe când Chițcăneanu Serghei a plecat cu automobilul cu viteză excesivă de la locul faptei.

Totodată, instanța de apel a pus la baza soluției de condamnare materialele cauzei și anume: procesul-verbal de cercetare la fața locului cu fototabel (f.d. 1-18 vol. I); actul comisiei constituite de examinare tehnică a cazului produs la 04.03.2012, din care rezultă concluzia că cauza incendiului este încălcarea intenționată a regulilor de folosire a gazului și aparatelor de gaz (f.d. 39-41 vol. I); actul tehnic nr. 31 din 04.03.2012 în procesul examinării la fața locului, din care reiese indicarea că intenționat a fost admisă gazificarea încăperii și aprinderea chibritului (f.d. 43 vol. I); raportul de constatare medico-legală nr. 116 din 10.03.2012 potrivit căruia cet. Carauș Valentina i-au fost cauzate vătămări corporale grave periculoase pentru viață (f.d. 57 vol. I); raportul de expertiză medico-legală nr. 80"D" din 13.03.2012 rezultă concluziile, că la Chițcăneanu Serghei s-au depistat leziuni corporale sub formă de suprafețe de combustie termică cu flacăra în regiunea feții și mâinilor de gr. 1-2 cu suprafața aproximativ de 10 procente din suprafața corpului, care puteau apărea în

timpul și circumstanțele indicate în ordonanță și după criteriul dereglării sănătății de scurtă durată mai mult de 6 zile dar nu mai mult de 21 zile se clasează la leziuni corporale ușoare (f.d. 75-76 vol. I).

De asemenea, declarațiile părții vătămate Carauș Valentina, date până la deces, și a părții vătămate Carauș Tatiana sunt în coroborare și cu raportul de expertiză nr. 503/391:392:393 din 18.11.2013 (f.d. 113-129 vol. II), potrivit căruia se indică, că *„cauza exploziei produse a fost scurgerea de gaze lichifiate cu formarea amestecului exploziv vapori de gaze-aer și inițierea (atingerea) unei surse de fos deschis. Sursa scurgerii de gaze a fost mai mult probabilă în deschiderea ventilului buteliei de gaze de rezervă din interiorul bucătăriei și tot odată etanșarea gazelor de la arzătorul din dreapta al aragazului pe timpul expluatării al acestuia ... Toți figuranții în momentul deflagrației erau îndreptați cu fața spre epicentul exploziei și se aflau la diferite distanțe de el: Carauș V. se afla cel mai aproape, iar Chițcaneanu S. cel mai leparte”*.

Temei de a pune la îndoială declarațiile părții vătămate Carauș Valentina, date până la deces, și a părții vătămate Carauș Tatiana, precum și a martorilor și de a considera că inculpatul este învinovățit pe nedrept nu s-au stabilit, mai ales că partea vătămată Carauș Tatiana și martorii au dat declarații fiind preîntâmpinați despre răspunderea penală pe care o poartă pentru darea de mărturii false potrivit art. 312 Cod penal.

Faptul că inculpatul Chițcaneanu Serghei nu își recunoaște vina nu poate fi reținut, fiind apreciat ca un drept la apărare al inculpatului, și nu generează achitarea inculpatului, or, probele administrate dovedesc cu certitudine că acțiunile inculpatului conțin elementele infracțiunilor incriminate, acestea fiind cercetate în ședința instanței de apel și inculpatul nu a fost îngădit în careva mod.

Mai mult, din declarațiile date de Chițcaneanu Serghei rezultă că cunoștea că Carauș Tatiana este gravidă, ultimul a recunoscut că în ziua respectivă s-a certat Carauș Tatiana, la fel, inculpatul a declarat că Carauș Tatiana și Carauș Valentina îl alungau din casă și că era prezent la momentul producerii exploziei, dar s-a speriat și a plecat.

În opinia, Colegiului penal probele nominalizate supra și examinate în ansamblu prezintă o situație clară și fără dubii a circumstanțelor de fapt și consideră că, reșind din probele date, rezultă că Chițcaneanu Serghei a săvârșit infracțiunile prevăzute de art. art. 145 alin. (2) lit. a), m) Cod penal și 27, 145 alin. (2) lit. a), e), m) Cod penal, consecințele produse fiind în raport de cauzalitate cu faptele săvârșite.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că, nu este întemeiată critica din recursul avocatului inculpatului, Chiriac Igor, ce ține de aprecierea și interpretarea eronată, în opinia acestuia, a probelor ce a dus la stabilirea greșită a faptelor, deoarece instanța de apel, a cercetat sub toate aspectele probele prezentate de părți, verificându-le și apreciindu-le just prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu – din punctul de vedere al coroborării lor și ca urmare corect a stabilit starea de fapt, încadrarea în drept și vinovăția inculpatului.

Alegația despre posibila necesitate de a revedea încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului Chițcăneanu Serghei de la art. 145 alin. (2) lit. a), m) la art. 151 alin. (4) Cod penal, nu poate sta la baza solicitării recurentului de a casa decizia de condamnare pentru omor intenționat. Soluția adoptată de instanța de apel privitor la încadrarea juridică este corectă, ținându-se cont de mijloacele aplicate în scopul săvârșirii omorului care au prezentat un real pericol pentru viața sau sănătatea mai multor persoane, de faptul că inculpatul a conștientizat pericolozitatea mijloacelor aplicate și intenția de lipsire de viață a părților vătămate.

Probele administrate în cauză dovedesc în mod cert, că inculpatul Chițcăneanu Serghei se face vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. a), m) și art. 27, 145 alin. (2) lit. a), e), m) Cod penal. Astfel, instanța de apel a soluționat cazul examinând toate probele în ansamblu, unele probe fiind motivat respinse, altele acceptate în mod absolut logic, în afara unor dubii rezonabile.

Cu referire la alegațiile avocatului inculpatului, Caraman Iurie privind incorectitudinea soluției instanței de apel în partea reîncadrării acțiunilor inculpatului din art. 197 alin. (2) lit. a) Cod penal în art. 104 Cod contravențional, din motiv că însăși instanța de apel a menționat că „*deși s-a pretins de acuzare că a fost cauzată daună în urma exploziei în sumă de 145000 lei, în sensul dat nu a fost adusă careva confirmare*”, iar în lipsa elementelor infracțiunii prevăzute de art. 197 alin. (2) lit. a) Cod penal, inculpatul urma să fie achitat, Colegiul penal consideră că sunt nefondate, or, în sensul dat instanța de apel corect a indicat că, mărimea prejudiciului cauzat în sumă de 145 000 lei, invocat de partea vătămată Carauș T. și succesorul părții vătămate, Carauș Ion, este unul declarativ, deoarece careva dovezi întru confirmarea marimii prejudiciului cauzat în proporții mari nu au fost prezentate și nici o evaluare a prejudiciului cauzat în urma deflagrației produse la 04.03.2012 nu a fost efectuată, astfel, lipsind *latura obiectivă* a infracțiunii de deteriorare intenționată a bunurilor, dacă aceasta a cauzat daune *în proporții mari*. Sub acest aspect, instanța corect a încetat procesul penal pe acest capăt de învinuire din motiv că acțiunile comise de Chițcăneanu Serghei constituie contravenția prevăzută de art. 104 Cod contravențional, adică *distrugerea intenționată a bunurilor străine, dacă fapta nu reprezintă o infracțiune*.

Prin urmare, instanța de recurs, conchide asupra legalității și temeiniciei concluziilor instanței de apel, care a constatat existența faptei și vinovăției inculpatului Chițcăneanu Serghei în comiterea infracțiunilor prevăzute art. art. 145 alin. (2) lit. a), m) și 27, 145 alin. (2) lit. a), e), m) Cod penal, fiind stabilite în cauză toate elementele constitutive ale omorului săvârșit cu premeditate și al tentativei de omor săvârșit cu premeditate, precum și a contravenției prevăzute de art. 104 Cod contravențional.

Tot aici, instanța de recurs remarcă faptul că, deși recurenții au invocat temeiurile de casare prevăzute la art. 427 alin. (1)pct. 6), 8) și 12) Cod de procedură penală, în partea motivată a recursurilor nu au desfășurat pretinsele încălcări,

motivarea reducându-se mai mult la o simplă enumerare a unor probe, care în opinia apărării au fost apreciate eronat.

În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurent în recurs ordinar, ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele invocate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și motivată corect, iar recursurile declarate sânt inadmisibile fiind vădit neîntemeiate.

11. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2) și 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Chiriac Igor în numele inculpatului Chițcaneanu Serghei la data de 29 ianuarie 2018, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 noiembrie 2017, în cauza penală privindu-l pe *Chițcaneanu Serghei Xxxxx*, ca fiind declarat peste termen.

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către avocatul Caraman Iurie în numele inculpatului Chițcaneanu Serghei și avocatul Chiriac Igor în numele inculpatului Chițcaneanu Serghei la data de 26 ianuarie 2018, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 noiembrie 2017, în cauza penală privindu-l pe *Chițcaneanu Serghei Xxxxx*, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **13 iunie 2018**.

Președinte:

Gordilă Nicolae

Judecători:

Guzun Ion

Catan Liliana